

#1

LATIN AMERIKA

Årgang 29 – april 2024
Latin-Amerikagruppene i Norge

**FELLESSKAPETS
STYRKE**

#1 – april 2024
Årgang 29
Løssalgpris: 70,-

Utgiver:
Latin-Amerikagruppene i Norge
Kolstadgata 1
0652 Oslo

[latin-amerikagruppene.no/
publikasjoner/tidsskrift](http://latin-amerikagruppene.no/publikasjoner/tidsskrift)

Redaksjon:

Marit Bårdstu Folvik (redaktør)
Inga Brøttveit
Juan Grajales
Kristina Vatland
Camilla Rognstad

Skribenter og bidragsytere:

Kine Lie
Astrid Bårdstu Folvik
Lina Alvarez Reyes
Kari Gjønnnes Folvik
Juan Grajales
Silje Hvilsom Kvanvik
Lise Behné Eie
Lars Øvergaard
Silje Kvanvik
Camila Sepulveda
Frøya Torvik
Eline Mannino

INNHOOLD

Leder	3
Støtteerklæring til palestinske flyktninger	4
Politisk analyse; et undervudert våpen	6
Språkrettfærd - reisebrev frå Brasil	12
Valget i Argentina - et demokrati i oppløsning	22
Tidløs - Portrettintervju av Horacio Durán	32
Refleksjoner rundt den politiske situasjonen i Guatemala fra kvinnene i CONAVIGUA	36
Tett på norske vindmøller i Brasil	40
Brigadeprojektet er endelig tilbake!	53
Småstoff	54
Originaltekst på spansk: Refleksjoner rundt den politiske situasjonen i Guatemala fra kvinnene i CONAVIGUA	56

Forsidefoto:

På forsidebildet ser vi to barn som har gjort seg klar til en danseoppvisning på en lokal skole i Boa Vista i Brasil. De feirer *Festa Junina*, som er en religiøs og folkelige feiring.

Vil du skrive for oss?

Har du en ide til en artikkel, bildeserie eller et tema vi bør ta opp? Vi tar gjerne imot reportasjer, kulturanbefalinger, kommentarer, debattinnlegg og andre ting med Latin-Amerikatema. Send epost til latinamerika@gmail.com

LEDER

Verden har endret seg de siste årene, og den turbulente politikken i Latin-Amerika står ved et veiskille som truer regionens stabilitet. Etter en rekke gunstige valgresultater for venstresiden de siste årene, har de nylige økonomiske og sikkerhetsmessige krisene blitt gjenspeilet i de siste valgene av figurer med et autoritært preg.

Den store oppslutningen til den Trump-aktige politikeren Javier Milei i Argentina varsler en kraftig høyrebølge i argentinsk politikk. Milei anerkjenner ikke kvinnedrap og han ønsker å undergrave velferdssystemet, kriminalisere abort og gjøre staten så liten som mulig. Det tok ikke lang tid fra Milei overtok som president til protestene brøt ut i Argentina. På side 22 kan du lese en analyse av høyreekstremismens blomstring i landet.

I Venezuela ser president Maduro ut til å bli enda mer autoritær og ønsker å annektere deler av nabolandet Guyana. Etter eskalering av vold og organisert kriminalitet i Ecuador har regjeringen erklært krig mot gjeng- og narkotikakriminalitet

I Guatemala ble veier okkupert i hele landet i mer enn tjuefem døgn i protest. Først etter fem måneder med det kvinnene i CONAVIGUA i sin tekst kaller et statskupp, har lederen av partiet Semilla endelig tatt over makta. Du kan lese om kvinnene i CONAVIGUA, deres bekymring for demokratiet og om organiseringa av protestene på side 36.

I denne utgaven kan du også lese en støtteerklæring til palestinske flyktninger fra en skeiv flyktning. Lars Øvergaard deler sine opplevelser fra MST sin sommerskole i Brasil på side 12. Du får også en nydelig skildring av boka «Chiquitita» av Pedro Carmona-Alvarez og intervju med Horacio Durán fra den chilenske folkemusikkgruppa Inti-Illimani.

Kampene for likhet, miljøet og menneskerettigheter, som har vært et av de viktigste fokusområdene for sosiale grupper og venstreorienterte regjeringer i Latin-Amerika, kan bli overskygget av ny politisk uorden, økt maktkonsentrasjon hos grupper assosiert med narkotikahandel, stadig mer ekstreme klimaendringer, migrasjonskriser og økonomiske tilbakeslag.

Det siste året har vært mørkt, med enda flere store og blodige konflikter. Angrepene på folket i Gaza har satt støkk i mange. I Norge, som i flere andre deler av verden, har folk tatt til gatene, selv om det ikke ser ut til å påvirke politikerne i større grad. Tekstene i denne utgaven minner på ulike måter om viktigheten av å fortsette å stå sammen mot urettferdighetene, og vi håper de vil inspirere til å fortsette å fortelle, samles og protestere.

God lesing!

*Støtteerklæring til palestinske sivile
fra en skeiv flyktning:*

INGEN MOTSIGELSER HER.

Av Juan Grajales

Denne artikkelen behøver ingen introduksjon. Jeg trenger ikke minne noen på det som allerede er på alles lepper. Uansett hvor du er, i hvilket som helst land, i hvilken som helst tidssone, enten under sollys eller måneskinn, blant furutrær eller palmer, har du sett hva som skjer på Gazastripen. Du har sikkert visst det lenge, lenge før denne bitre oktober, da luften ble mettet av blodets jern og kruttets surhet.

Jeg trenger ikke å overbevise deg om det du allerede vet. Jeg trenger ikke å forklare det du allerede forstår. Jeg trenger ikke be deg velge en politisk ideologi, en religion eller etnisk gruppe. Jeg ber deg ikke ta side, vekke hat eller bære langvarige nag. Jeg ønsker ikke at du skal sammenligne tall eller bruke din egen moralske skala for å måle andres smerte. Barbari har ingen nyanser.

Som en homofil person som har vokst opp og levd i frykt store deler av livet mitt, kjenner jeg utfordringene som medlemmer av LHBTQ+-samfunnet står overfor også andre steder i verden, spesielt i land som Palestina. Jeg vet det, fordi jeg har opplevd det. Institusjoner er ineffektive, rettssystemene er ofte rigget mot oss, og fiendtligheten fra de som historisk sett har forsøkt å utsette oss, er fortsatt til stede. Av denne grunnen støtter jeg palestinernes kamp for retten til å eksistere som palestinere og som skeive.

Jeg kunne ikke føle annet enn skrekk og avsky da jeg så bilder av israelske soldater som holdt pride-flagg mens de stormet inn i Gaza, og rettferdiggjorde invasjonen ved å gjemme seg bak LHBTQ+-samfunnet. Jeg ser det som et desperat og grusomt forsøk på å renvaske (les: pink-wash) sine krigsforbrytelser og den åpenbare utryddelsen av et historisk ydmyket folk. Hvor er hensynet til alle palestinske medlemmer av LHBTQ+-samfunnet som dør hver dag i den pågående bombingene av Gaza?

De som forsvarer Israels militære respons, og tillater seg å bruke LHBTQ+-samfunnets rettighetskamp som et argument for den pågående militære invasjonen av Gaza, glemmer at det i Gaza, som i hvilket som helst annet sted i verden, finnes homofile, bifile og enhver annen type seksuell, etnisk eller religiøs minoritet. Å bruke den generelle unnskyldningen om bekjempelse av homofobi for å rettferdiggjøre folkemord er respektløst, uakseptabelt og rett og slett grusomt.

Vi glemmer også at mange av våre rettigheter er betinget av at vi lever i land med stabile regjeringer og generell velstand. Det er svært få som tenker på minoriteters rettigheter i tider med sult, krig, diktatur, miljøkatastrofer eller politiske tsunamier, som militær okkupasjon. Det har alltid vært slik, og av den grunn har seksuelle minoriteter historisk sett alltid vært usynlige og uunngåelige ofre i krisetider. Vi blir nødt til å leve i skyggene. Derfor legger ingen merke til oss når vi forsvinner. Vi blir vant til å leve skjult, og andre blir vant til å aldri se oss. Det samme skjer i dag i Gaza.

Når jeg tenker på Palestina, ser jeg et okkupert land. Presset, terrorisert, hengende på kanten av avgrunnen, ignorert av de som kaller seg selv forsvarere av sannhet, rettferdighet og menneskerettigheter. Når jeg tenker på Palestina, tenker jeg på meg selv og mitt folk, for det er mye mer som forener oss enn det som skiller oss. Jeg tenker på de herjede byene i Colombia, regjeringer kneblet av militære diktaturer i Latin-Amerika, undertrykte, marginaliserte og plagede samfunn over hele verden. Jeg tenker på et folk fanget i sin egen historie, dømt til å gjenta den, vri seg i den samme malstrømmen av en uunngåelig skjebne hvis seil blir drevet av vinden av internasjonal likegyldighet.

Av denne grunn, fordi jeg bryr meg om mine medmennesker, fordi jeg bryr meg om menneskeheten, er hjertet mitt nå med de palestinske sivile som blir massakrert, torturert, bombet og utblødd, nektet vann, mat og elektrisitet - dømt til et liv i elendighet. For hver palestinere som dør i dag, dør vår felles forståelse av menneskeverdet med dem. Palestinerne blir ikke bare drept av den israelske regjeringen: vi dreper dem med vår taushet.

Politisk analyse;

ET UNDERVURDERT VÅPEN.

Av Frøya Torvik

For De jordløses bevegelse på portugisisk Movimento Sem Terra (MST) i Brasil er utdanning en prioritert i alt deres politiske arbeid, og Escola Nacional Florestan Fernandes (ENFF) er et internasjonalt forbilde for sosiale bevegelser når det kommer til skoling av aktivister. Skolen, som sto ferdig i 2005 etter omfattende dugnadsarbeid, formes kontinuerlig av menneskene som oppholder seg der. Der holdes interne, nasjonale og internasjonale kurs for venstresidas organisasjoner, bevegelser og kollektiver. Skolen gir aktivister et pusterom for å fordype seg i revolusjonær teori, knytte solidariske bånd og legge internasjonale strategier for klassekampen.

Politisk analyse som første punkt på dagsorden
MST starter som regel sine møter med en politisk analyse for å skape en felles forståelse og utgangspunkt for de videre diskusjonene. Derfor vil jeg dele en grov gjenfortelling av MSTs politiske analyse fra kurset i høst. Det viktigste jeg vil formidle er ikke innholdet i den politiske analysen, men hvordan analysen er bygget opp. Fordi, foruten en god politisk analyse av landet vi organiserer oss i, kommer vi ingen vei. Nettopp derfor håper jeg MST sitt arbeid kan være til inspirasjon for oss i LAG og Norge, selvfølgelig da med de nødvendige tilpasningene til vår egen kontekst.

Analysen søker å forstå maktbalansen mellom staten, borgerskapet og arbeiderklassen, med den internasjonale kapitalen som bakteppe. Først evalueres de hver for seg; hva kjennetegner de enkelte gruppene og hvordan de utfolder seg i samfunnet. Forståelse av maktbalansen mellom disse tre er viktig for å legge en god strategi for kampen videre.

En god revolusjonær strategi venter ikke på at maktbalansen endres til sin fordel, den gjør alt for å endre den. Strategien er derfor det overordna målet innenfor en gitt politisk kontekst, mens taktikken, bestående av for eksempel aksjoner, arrangementer og valgkampanjer, er virkemidler som i beste fall bidrar til å oppnå strategien. Sånn sett er taktikk uten en overordna strategi dømt til å feile.

Politisk strategi legges basert på analysen
Når MST høsten 2023 analyserer den politiske situasjonen for venstresida i Brasil, ender deres kampstrategi på et ideologisk plan; kamp om ideene og behovet for å samle kraft som folkelig bevegelse. Denne strategien er basert på den følgende analysen av den internasjonale kapitalen, staten/regjeringen, borgerskapet og arbeiderklassen.

Den internasjonale kapitalen
Kapitalismen har vært i en strukturell krise siden 70-tallet. Den kapitalistiske produksjonsmodellen har selv skapt en altomfattende global krise. Det som ofte leses som enkeltkriser, for eksempel miljøkrise, boligkrise eller helsekrise, er til syvende og sist aspekter av den samme kapitalistiske krisa. Kapitalens svar på krisene er innsnevring av allerede mangelfulle arbeiderrettigheter, omorganisering av arbeidsmarkedet, økt press på naturressurser og krigføring.

Denne ustabiliteten og usikkerheten lever folk med over hele verden. Manglende handling fra statlig hold tærer på tilliten til det politiske systemet og institusjonene. Samtidig livnærer høyreekstreme partier og individer seg på den voksende mistilliten. Der folk er desperate etter

Fra skolen Florestan Fernandes (ENFF)

radikale endringer og alternativer, klarer ytre høyre å framstille seg som noe nytt, som et alternativ til de gamle tradisjonelle partiene. Eksempler på dette er valget av Donald Trump i USA og Javier Milei i Argentina.

Samtidig som kapitalismen er i krise, er USAs hegemoni i krise. Kina blir stadig større både økonomisk, teknologisk, kulturelt og militært. Mellom disse to stormaktene står Afrika og Latin-Amerika som strategiske territorier for tilgang på naturressurser. Den økonomiske- og geopolitiske alliansen kjent som BRICS, bestående av Brasil, Russland, India, Kina, Sør-Afrika og flere nye medlemmer f.o.m januar 2024, utgjør en trussel mot USAs hegemoni. Alliansen har som mål å bygge en multipolar verden der land i det globale sør får spille en større rolle i politikktutforming, men den utgjør på ingen måte et antikapitalistisk alternativ.

Staten/regjeringen

Da Partido dos Trabalhadores (PT), med Lula i spissen, vant valget i 2022, var det en knapp, men viktig seier. Det var en bred allianse som gikk sammen for å vinne valget mot høyreekstreme Jair Bolsonaro, bestående av sosiale bevegelser og den tradisjonelle høyresida. Alliansen var nødvendig for å vinne valget, men samarbeidet med høyresida gjør det vanskelig for PT å få gjennom sin politikk. Bolsonaro fikk fortsatt 49 % av stemmene ved valget, noe som tydeliggjør den sterke mistilliten mot venstresida. Noe av denne mistilliten må spores tilbake til kuppet mot tidligere president Dilma Rousseff og de feilaktige korrupsjonsanklagene mot både Rousseff og Lula. Høyresidas vellykkede svartmaling av venstresida var sentral for å få Bolsonaro til makta i 2018. Derfor ansees PTs valgseier som et viktig tilbakeslag mot høyresida, men tiden i regjering vil vise om de klarer å bygge opp folks tillit til venstresida igjen.

«Venstresida mislykkes i å etablere et samlende politisk prosjekt for alle marginaliserte og undertrykte grupper i samfunnet. Et slikt prosjekt bør omfavne arbeidere i både formell og uformell sektor, studenter, urfolk, svarte, kvinner, skeive, småbrukere og landløse.»

Borgerskapet

Den brasilianske høyresida er delt i to, den tradisjonelle høyresida og ytre høyre. Den tradisjonelle høyresida har mista terreng som følge av en mistillit til de tradisjonelle partiene og det institusjonelle demokratiet. De hjalp Lula å komme til makta ved valget i 2022, og er nå en del av regjeringen, kongressen, domstolene og sentralbanken. Ytre høyre i Brasil har vokst i takt med ytre høyre i verden. Bolsonaro vant valget i 2018 med 60 % av stemmene, hvorav 30 % av disse kom fra arbeiderklassen. Det marginale valgnederlaget i 2022 betyr på ingen måte en ideologisk seier for venstresida. Ytre høyre har mye makt i samfunnet, noe som blant annet synliggjøres av Bolsonaro-tilhengeres storming av kongressen i januar 2023.

Arbeiderklassen

Arbeiderklassen i Brasil mangler en samlende organisering. Verken de tradisjonelle arbeiderpartiene eller fagforeningene klarer å samle eller representere den mangfoldige arbeiderklassen. 39 % av alle i arbeidsfør alder arbeider i uformell sektor (uregistrert og uregulert lønnsarbeid uten formelle rettigheter til pensjon, sykepenger, etc.) og/eller i servicesektoren med uverdige arbeidsforhold. Det blir mer og mer vanlig «å være sin egen sjef», gjennom gig-jobber som Uber og ulike leveringsapper. Omstruktureringen av arbeidsmarkedet fører til en individualisering av arbeiderne som utelukker fagorganisering, og som underbygger den nyliberalistiske tanken om at man er sin egen lykkes smed. Manglende organisering etterlater et tomrom uten kollektive prosesser og manglende tillit til både det tradisjonelle arbeiderpartiet og fagbevegelsen.

Venstresida mislykkes i å etablere et samlende politisk prosjekt for alle marginaliserte og undertrykte grupper i samfunnet. Et slikt prosjekt bør omfavne arbeidere i både formell og uformell sektor, studenter, urfolk, svarte, kvinner, skeive, småbrukere og landløse. Det er kanskje i fraværet av en sterk kollektiv identitet at det er utfordrende å etablere et samlende politisk prosjekt.

Fra analyse til strategi

Med utgangspunkt i denne analysen av maktbalansen, har MST lagt en strategi for kampen framover. Maktbalansen viser at høyresida fortsatt har mye makt i samfunnet, venstresida mangler et samlende politisk prosjekt og arbeiderklassen er i stor grad uorganisert og splitta. Derfor er strategien nå en ideologisk kamp; kamp om ideene og behovet for å styrke den sosiale bevegelsen.

For å oppnå folks tillit til venstresidas ideologi, må kamper vinnes. MST anser det derfor som viktig at Lulas regjering får gjennomslag for reell venstreorientert politikk som imøtekommer folks grunnleggende behov som mat på bordet, formelle arbeidsplasser med verdige lønninger og tilgang på helsetjenester og utdanning. Derfor vil én del av taktikken deres være å støtte regjeringa med konstant press. MST skal mobilisere, både for å vise sin posisjon, men også for å gi regjeringa styrke til å posisjonere seg mot høyresida og dermed få gjennomslag for sosial politikk som gagnar det brede samfunnslag. Samtidig er taktisk kreativitet sentralt for å oppnå strategien om ideologisk legitimitet til venstresida. MST arbeider alltid med flere taktikker, og spesielt viktig er fornyelse; vi kan ikke fortsette å gjenta den samme taktikken, dersom det ikke fører oss nærmere det strategiske målet.

I høst arrangerte MST «Det XIV kurset i latinamerikansk politisk teori» på sin nasjonale skole, Florestan Fernandes (ENFF). Der deltok aktivister fra fjorten latinamerikanske land, samt Norge og Katalonia.

Fra skolen Florestan Fernandes (ENFF)

REISEBREV FRÅ BRASIL

Av Lars Øvergaard

*Solidaridade internacionalista
The word is our power
Pra luta comunista
(Marta Harnecker – presente!)
-Geriya Lenguistik Entênasyonalis*

I små veker i sumar kunne ein høyre desse orda syngast over åsar og enger rundt ein sagnomsust skulegard i den brasilianske delstaten São Paulo. Kvar krystallklåre vintermorgon tusla vi vår vesle tur opp til matsalen, med kaffikoppen nært og kjærnt inntil kroppen, helste kvarandre god morgon på eit mylder av tungemål, og fann styrke i maten og kaffien og i kvarandre. Når skulebjølla ringte heiv vi i oss mat, kaffi og blikk, og flokka ned til samlingsplassen ved skulegardens hjarte. Kvar dag stelte nokre klassekameratar i stand ein morgonmystica som løfta både mot og samkjensle, på tvers av landegrenser og tungemål. Song, dikt, appellar, rørsle, kjærleik og kamp. Noko sterkt rørte alltid noko ømt dei morgonane.

Såleis vakna vi altså til liv og rørsle kvar morgon på ENFF (escola nacional florestan fernandez), skulen skapt av dei jordlause bøndene og dreve for jordas fordømte masser. År etter år la tusenvis av jordlause bønder hendene saman for å byggje skulen, med hjelp og støtte frå solidariske kameratar verda over. Då skulen blei innvigd 23. januar 2005 blei han døypt til ære for den brasilianske sosiologen Florestan Fernandez. Rørsla til dei jordlause bøndene (MST) organiserte arbeidet for å byggje og drive skula, eit arbeid dei held fram med den dag i dag, ved denne escola *em construção*. Skulen har blitt ein regional og internasjonal føretropp i arbeidet med å kombinere revolusjonær praksis med revolusjonær teori. Heile året igjennom lever og studerer aktivistar frå folkeorganisasjonar verda over klassikarar og nytenkarar i nasjonal og internasjonal revolusjonær teori på skulen.

Eit internasjonalt mylder av kameratar (frå Kenya, Nepal, Baskerland, USA, Palestina, Cuba, Tunisia, Egypt, Venezuela, Brazil, Bolivia, Mexico, Argentina, Haiti, Puerto Rico, Den Dominikanske Republikk, Trinidad og Tobago, Ecuador og Noreg) kom saman på skulen den 26 juni for å samlast i solidaritet og arbeid omkring språkrettferd. Vi kom for å lære og for å byggje band. Vi skulle lære å fasilitere og arbeide for språkrettferd på våre møte, i våre organisasjonar, i våre land og regionar, helst heile verda over. Sterke solidariske band skulle knytast over landegrenser og tungemål.

Den Internasjonale Folkeforsamlinga (IPA-API) sto for organiseringa av kurset, etter sjølv å ha blitt til som rørsle på ENFF-skula åtte år tilbake. IPA-API definerer seg sjølv som «ein dynamisk prosess av folkeorganisasjonar, sosiale rørsler, politiske parti og fagforeiningar». Forsamlinga blei til ut i frå eit ønske om å skape ei felles internasjonal rørsle, etter at fleire mente Verdas Sosiale Forum hadde mista sin politiske brodd og blitt tatt over av NGOs (ikkje-statlege organisasjonar). På eit møte organisert av MST på ENFF-skulen i 2015 blei den nye transnasjonale folkerørsla IPA-API født, som skulle arbeide for «politisk skoloring, aktiv solidaritet mellom folk, kommunikasjonsstrategiar og styrkinga av grasrotarbeid og folkemobilisering».

Allereie fyrste dag av kurset måtte vi avklåre kva språkrettferd skulle tyde. Kameratane frå USA var spesielt skeptisk til omgrepet, ettersom dei mente

Foto av Geriya Lenguistik Entenasyonalis, Marta harnecker, ENFF,

Foto av Eduardo J. Rodríguez

å ha sett det bli tømt for revolusjonært innhald, og appropriert av NGO`ar og liberale rørsler i deira heimtrakter. I løpet av kurset kom vi gradvis fram til at språksuverenitet og språkinternasjonalisme mogleg var betre og meir treffande termar for det politiske innhald vi ville romme. Språksuverenitet måtte tyde at kvart folk hadde rett til å bruke og bygge sitt eiga levande språk, og at språka måtte takast opp i den antiimperialistiske kampen. Vestens definisjonsmakt på ord som demokrati, diktatur, framsteg og sivilisasjon må bli utfordra, og folket må bli aktive protagonistar i utviklinga av levande og kjempande språkfelleskap. Vi la vekt på at suverenitet ikkje tydar isolasjon, og at alle folk og alle språk har rett til å ta opp ord og omgrep frå omverda og inkludere dei inn i sin eigen kamp. Såleis kom vi inn på språkinternasjonalismen, og kampen for å forstå kvarandre og kunne bli foreint i eit internasjonalt språkfelleskap med rom for det myldrande språkmangfald som lever iblant verdas folk.

Samtidig heldt samtala omkring språkrettferd fram, og vi måtte undre oss kva det kunne tyde i våre lokale kontekstar, og kva det bør tyde for oss som internasjonal rørsle. Her kom vi fram til nokre punkt: Språkrettferd må gje alle folk moglegheit til å delta i rørsle på det språket dei best kan utrykkje seg på, og stemmene deira må såleis løftast inn (via tolk) like mykje som andre stemmer må løftast inn til dei.

Språkrettferd krevjar eit særskilt arbeid for å løfte stemmer som snakkar marginaliserte og kua språk inn i dei språkrøynder som dominerer verda i dag (via tolk og omsetjing), samtidig som arbeidet for å styrke marginaliserte og kua språk si stilling lokalt, regionalt og globalt tar sats.

Språkrettferd krev eit særskilt arbeid for å mogleggjere og styrke interaksjon og kommunikasjon mellom grupper som snakkar marginaliserte språk. Den praktiske rolla kolonispråka her kan spele i å samle og styrke den antikoloniale kamp er viktig å gripe, samtidig som ein forstår det problematiske i å anvende kolonispråka i kommunikasjonen mellom dei koloniserte folka, og korleis dette kan svekke dei allereie marginaliserte språka.

Språkrettferd krev ein ideologisk disputt om termar og tydingar. Demokrati, Fridom og Rettferd er ikkje ahistoriske objektive termar, dei er historiske og levande termar fylt med klasseinnhald. Vi må nedkjempe det borgarleg-liberale hegemoniet over desse omgrepa og skape eit kjempande og revolusjonært språk som verkeleg lever i massane.

Dette var det nærmaste vi kom eit manifest frå opphaldet, men noko manifest var vel heller ikkje poenget. Fyrst og fremst skulle vi samlast. Kamerateiar frå den vide verda skulle samlast og skravle og fortelje og dele og undrast og utfordre kvarandre. Vi skulle bli glade i kvarandre. For plutselig var tre veker gått og etter klem, tårar og kjærteikn satt vi på flya som igjen skulle spreie oss over vår grøderike jord.

Det går rykte om at ein framleis kan høyre desse orda, løfta opp i song, ved ein segnomsust skulegard i den brasilianske delstaten São Paulo.

*Solidaridade internacionalista
The word is our power
Pra luta comunista*

Foto av Eduardo J. Rodríguez

Foto av Escola Nacional Florestan Fernandes (ENFF)

Foto av Escola Nacional Florestan Fernandes (ENFF)

Valget i Argentina

ET DEMOKRATI I OPPLØSNING

Av Lise Behné Eie

Et samlet Argentina gikk inn i 2023 med verdenscupen i fotball sikret og en sterk følelse av nasjonal identitet. Stolthet, fellesskap og håp preget gatene. Lionel Messi var helten og Argentina et land i verdensklasse. Bak festens bulder og glede slepte Argentinas økonomi seg gjennom økende inflasjon. Det ble vanskeligere å dekke levekostnader, som utgifter til leie, strøm, matvarer og helsetjenester. Stadig flere argentinere befant seg etter hvert under fattigdomsgrensen.

Argentina er for mange i Latin-Amerika kjent som et sosialistisk land, på grunn av sine velferdsgoder som gratis utdanningstilbud på universitetsnivå, sosiale goder til utsatte grupper i samfunnet og utdanningsstipend. Dette er mye takket være peronismen som oppsto som politisk bevegelse i 1946, da Juan Perón ble Argentinas president og innførte en helhetlig politikk med tiltak som styrket staten og arbeidernes rettigheter.

Sosiale velferdsgoder, en sterk stat, sterke fagforeninger og generell planøkonomi er aspekter ved peronismen som deles med sosialismen. Peronismen er likevel mer autoritær i måten den organiserer seg på byråkratisk, med mer vertikale maktstrukturer enn i et sosialistisk folkestyre. Politikken holdes oppe av en nasjonalistisk diskurs som virker samlende på folket.

Peronismen har blitt kritisert for å ha fascistiske trekk, da Juan Perón tok inspirasjon fra Mussolini sitt styre i Italia. Perón var tidligere militærgeneral og styrte landet i autoritær stil; han avskaffet parlamentarisk demokrati og slo hardt ned på meningsmotstandere. Han var likevel en sterk

stemme og leder for fagforeningene og arbeiderbevegelsen. Dagens tilhengere av peronismen mener man må se peronismens militante og nasjonalistiske trekk i lys av den historiske perioden de oppsto i.

Ved høstens valg i Argentina stod Sergio Massa, en representant for peronismen, overfor den infamøse liberale kandidaten Javier Milei i en avgjørende siste valgrunde der flertallet stemte frem Milei som president. Fjorårets valg i Argentina viste folkets misnøye med peronismen og dens manglende evne til å få bukt med inflasjonen i landet og forebygge utbredt fattigdom blant befolkningen. Landet har ikke klart å løsrive seg fra internasjonale avtaler som svekker nasjonal suverenitet. I mellomtiden har private interesser fra Europa, USA, Canada og Kina hatt stor innflytelse på nasjonal økonomi, som har ført til en gradvis nedbygging av velferdsstaten.

Under første valgrunde i august i fjor var det over en tredjedel av befolkningen som avsto fra å stemme eller stemte blankt. Flere uttrykte også stor usikkerhet rundt hvem de skulle stemme på, på grunn av manglende tillit til kandidatene og partiene deres. Folket kjente på en økende apati og mistillit til det demokratiske systemet, og pekte på klasseforskjellene mellom politikere og resten av befolkningen som problemet. Dette er grunnen til at Milei var en appellerende kandidat for mange, ettersom han representerte et alternativ til de tradisjonelle partiene som mange føler har sviktet dem. Det var et sterkt ønske om endring i befolkningen, og Milei var en radikal stemme som lovet endringer.

Fra feiringen av verdenscupen i Argentina, Buenos Aires.
Foto av Lise Behné

Det internasjonale pengefondet og gjeldsproblemer

Tilhengere av høyresiden i Argentina har gått hardt ut mot landets eksisterende velferdsordninger, som mange mener fører til færre insentiver til arbeid og er en byrde for den nasjonale økonomien. I virkeligheten utgjør dagens velferdsordninger kun en liten brøkdel av budsjettet sammenlignet med det som tappes av IMF (Det internasjonale pengefondet) gjennom gjeldsavtalen fondet har med Argentina.

Det internasjonale pengefondet ble opprettet i USA i 1944 for å regulere internasjonal økonomi. Fondet består av bidrag fra 190 medlemsland fra hele verden som sørger for økonomisk hjelp til land som mangler valuta. Organisasjonen har senere fått sterk kritikk for gjeldspolitikken som føres. Renaud Lambert, journalist for Le Monde Diplomatique, kaller IMF for «en bastion for ortodoks nyliberal økonomisk tenkning»¹. Fondet holder utviklingsland i konstant gjeld og har politisk påvirkningskraft gjennom de reformene som kreves fra land med gjeldsavtaler. Gjeldsavtalen kutter i velferdsordninger for arbeidere og arbeidsløse, mens reformene sørger for privatisering av industri, avregulering og økonomiske innstramminger. Privatisering av nasjonal industri betyr i praksis eksport av naturressurser gjennom multinasjonale selskaper, der både arbeidsplasser og økonomisk gevinst går til andre land. Dette svekker argentinsk økonomi, og fratrar landet muligheten til å bygge opp sin egen økonomi og få reell politisk selvstendighet.

¹ Avisartikkel

Renaud Lambert, 2022, «På innsiden av IMF», 07.2022, Le Monde Diplomatique

² Nyhetsartikkel

2023, «Ramiro Marra propone porno en vez de educación sexual, la insólita iniciativa del candidato de Milei», 18.07.2023, Página 12

³ Avisartikkel

Federico Rivas Molina, 2023, «El negacionismo de la dictadura que propone Milei no cala en los cuarteles argentinos» 16.11.2023, El País.

«El estado es el origen del problema, no la solución.»

«Staten er kilden til problemet, ikke løsningen»

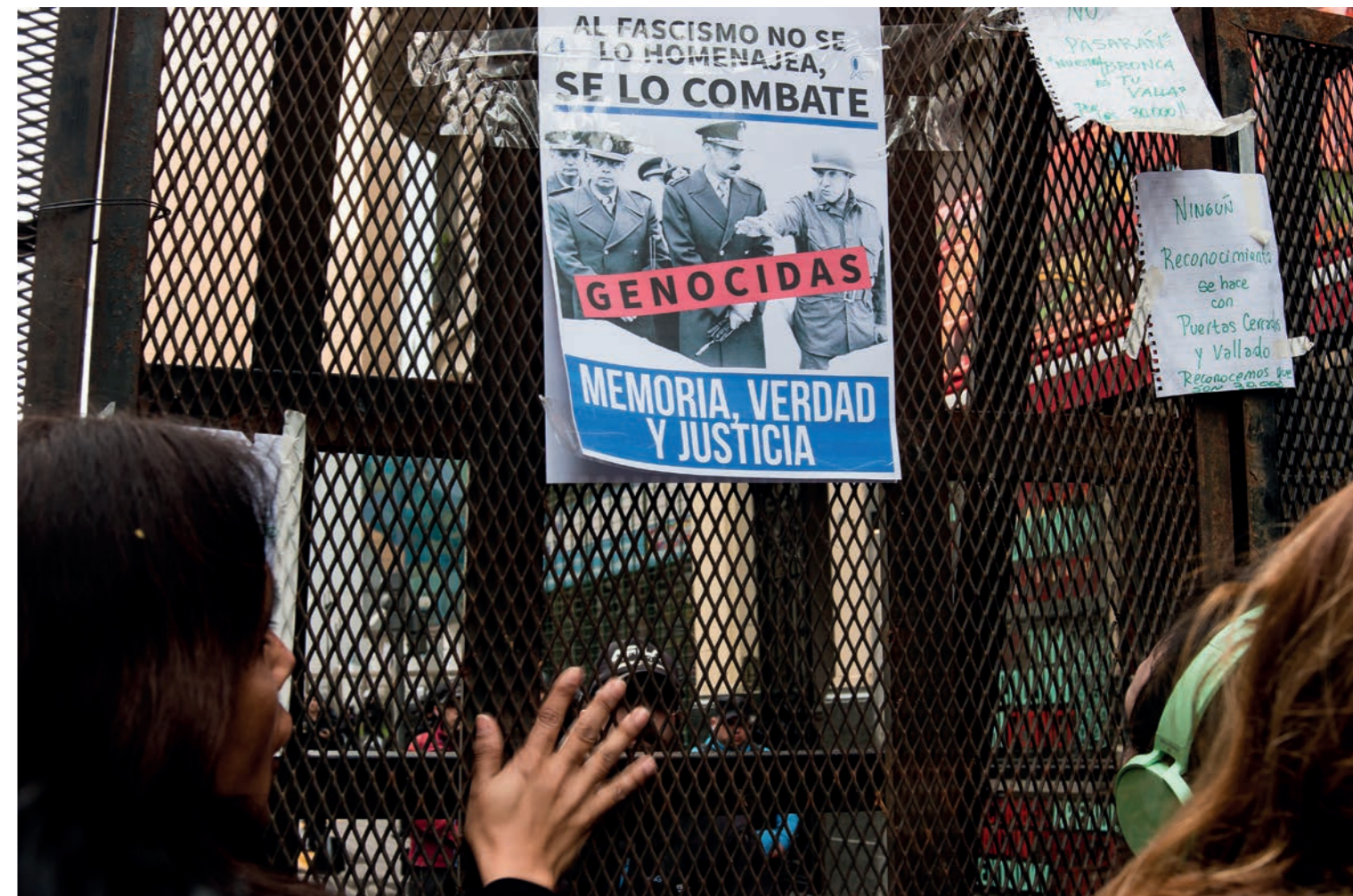
- Javier Milei

Har Milei en politikk?

Milei var en kandidat som brøt med de tradisjonelle partiene og representerte en radikal liberal-økonomisk politikk som ville bygge ned staten og åpne opp for en friere markedsøkonomi. Konkrete forslag i valgkampanjen hans inkluderte privatisering av utdanningssystemet, å fjerne seksualundervisning, legalisere våpensalg, kriminalisere abort, stenge CONICET (landets tekniske- og vitenskapelige forskningsråd), fjerne departementet for kvinner, kjønn og mangfold, samt flere andre departementer dedikert til velferd, utdanning, helse, arbeid, miljø, kultur og teknologi. Partiet har også foreslått å eliminere det nasjonale instituttet mot diskriminering, xenofobi og rasisme (INADI). Han har også forsvart åpent salg av organer og barn, og har foreslått privatisering av veinettet. Han er en klimafornekter som mener at selskaper skal kunne forurense naturen så mye de vil uten konsekvenser.

Realiteten er at Milei sine politiske forslag vil føre til ulik tilgang til helse, arbeid, trygghet og muligheter. Fordi Milei foreslår en mer liberal økonomi og mindre statlig intervensjon, blir tilgang til goder styrt av private selskaper og deres interesser. Dette vil gjøre landet enda mer sårbart for amerikansk og vestlig imperialisme. Partiets hatretorikk og dehumaniserende utsagn har også ført til at minoriteter frykter økt diskriminering, hatkriminalitet og forfølgelse. Flere av partiets kandidater uttrykker homofobi og hatretorikk mot venstresiden. En kandidat i partiet, Ramiro Marra, sier han foretrekker pornografi som seksualopplæring.² De forsvare også militærdiktaturet i Argentina på 70-tallet.³

Milei hevder å være anti-systemet, og er blant flere politikere i verden som den siste tiden har motsatt seg de tradisjonelle politiske partiene og de statlige strukturene. Vi har sett lignende bevegelser i andre land, der kandidater som Trump og Bolsonaro har gått til valg i USA og Brasil med samme retorikk.

Protester mot hyllesten av militærdiktaturet som Victoria Villaruel, visekandidat til Javier Milei, var ansvarlig for denne høsten. Foto av Natalia Bernades for La Retaguardia

Libertad Avanza og Milei sin politikk er både sporadisk og populistisk. Milei har ved flere anledninger gått tilbake på ting han har foreslått tidlig i valgkampen. Under valgkampen kritiserte han den politiske eliten for å føre en politikk som beskytter deres egne privilegier på bekostning av folket. Dette appellerte til mange argentinere som lenge har følt seg sviktet av politikere og som har blitt bevisst klasseforskjellen mellom politikere og den øvrige befolkningen. I senere tid har Milei likevel inngått allianser med den samme eliten for å tilegne seg mer politisk makt.

Siden Milei tiltrådte som president i desember i fjor har det også blitt ført en streng linje mot politiske protester. Overdreven tilstedeværelse

av politi under fredelige demonstrasjoner og kriminalisering av demonstranter har blitt brukt som et verktøy for å hindre mobilisering i en tid der folket søker til gatene for å bli hørt. Den infamøse Omnibus-loven til Milei er under behandling i Kongressen; et omfattende forslag til endringer på en rekke lover som vil svekke argentinernes mest grunnleggende rettigheter. Forslaget åpner opp for massiv privatisering, en prosess som allerede har ført til skyhøye matpriser i en sårbar økonomi. Omnibus-loven innskrenker rettigheter til protest, øker politivold, og åpner opp for mer forurensning av natur. Velferdsordninger kuttes, samtidig som det kuttes i skatt for de rikeste. Kvinner og skeives vern mot vold og diskriminering svekkes. Arbeidsrettigheter innskrenkes også gjennom en ny

Kvinnene av Plaza de Mayo er mødre som mistet sønnene sine til militærdiktaturet, her sett i demonstrasjon mot Milei. Elia Espen, 92 år, feller tårer fordi hun deler en politisk realitet med et barn av den yngre generasjonen. Foto av Rodrigo Ruiz.

«Å stemme for «mal menor» - det beste av de verste alternativene, holder argentinere fra å drømme om et virkelig rettferdig samfunn.»

lovgivning, DNU, som skal behandles i Kongressen. Reformen utnytter krisesituasjonen i Argentina og innfører hastetiltak som innebærer å avskaffe en rekke lover som beskytter arbeidernes rettigheter.

Frykt for fremtiden

Den eldre generasjonen argentinere lever fortsatt med minnet av militæregimet, og mange bærer nå en enorm frykt for at fortiden skal gjenta seg. Det er en reell frykt for den fascistiske diskursen som Javier Milei og partiet fører. Partiet viser en skummel fascinasjon for nazismen i Tyskland under 2. verdenskrig, og har kommet med svært bekymringsfulle uttalelser hvor det fascistiske regime blir brukt som målestokk for perfektjon i form av effektivitet og evne til å etablere orden. Dette er en utvikling som skremmer mange. Under militærdiktaturet var yttringsrommet så begrenset at det førte til forsvinningen av 30.000 ungdommer og voksne i opposisjon. Overlevende og funn i senere tid forteller den skumle realiteten for politiske aktivister under diktaturet - konsentrasjonsleirer der henrettelser ble utført i skjul fra offentligheten.

Malmenorismo

Som nevnt finnes det fortsatt mennesker i Argentina som bærer minnet av militærdiktaturet fra 70-tallet. De har mistet barna sine til regimet og gjenkjenner fascistisk retorikk. De protesterte mot Libertad Avanza sine forsøk på å legitimere diktaturet og deres forbrytelser mot folket. Det ble mobilisert sterkt for å sørge for at Sergio Massa skulle komme til makten, et alternativ som ikke nødvendigvis ville løse de økonomiske problemene Argentina stod ovenfor, men som kunne redde Argentina fra å vende tilbake til et autoritært og voldelig regime. Argentinsk politikk har lenge vært preget av det som kalles for *malmenorismo*, der valgene blir styrt mer av frykt for høyresidens politikk enn tillit til de peronistiske kandidatene sine politiske forslag. Å stemme for «mal menor» - det beste av de verste alternativene, holder argentinere fra å drømme om et virkelig rettferdig samfunn.

Håp for fremtiden?

Finnes det et håp for fremtiden? Og hvordan ser det ut? Internasjonal sosialisme, mer horisontalt folkestyre og en bærekraftig, nasjonal økonomi som vil ta vare på ressursene i landet, vil kunne svare på en del av de behovene som finnes i den argentinske befolkningen. Argentina er et land rikt på naturressurser, men landets og spesielt folkets gevinst er disproportjonal til denne naturlige rikdommen. Private multinasjonale selskaper frarøver landet disse ressursene og utsetter befolkningen for forurensning av deres naturområder, spredning av sykdom, inflasjon og fattigdom, innskrenking av rettigheter og arbeidsløshet. Men hvordan kan Argentina bekjempe vestlig imperialisme?

Vår verdens globalisme, slik det er organisert gjennom markedskrefter, politiske allianser og internasjonale organisasjoner, skaper og opprettholder internasjonal sosial ulikhet på et systematisk nivå. Dette er et system som har intrikate koblinger til en historie av kolonisering og vestlig imperialisme og som ikke kan løsrives fra det kapitalistiske hegemoniet. Opprettelsen av det internasjonale pengefondet viser dette, og fortsetter å være et eksempel på vestlig imperialisme uten fokus på de-kolonialisering.

Politisk misnøye og fremveksten av politiske alternativer som motsetter seg de tradisjonelle politiske strukturene, viser at folket gjenkjenner den sosiale ulikheten som den politiske eliten i Argentina, og i andre land, er en del av. Urbefolkningsgruppene i Argentina viser også en forståelse for den felles kampen som urfolksgrupper står i, og støtter hverandre i kampen mot undertrykkelse. En slik solidaritet og frigjøringskamp styrker aktivismens politiske påvirkningskraft og er enormt viktig etter årevis med kolonisering og utvisking av urbefolkningsgruppers kultur og rettigheter, både i Argentina, og i alle deler av verden.

Bildet til venstre fra en av protestene til Milei sin politikk over de økte matprisene. Argentinerne tok til gatene i en «cacerolazo», med tomme kasseroller som de slo på for å vise frustrasjon over mangel på mat.

Folket tar til gatene

På tross av den siste tidens politiske utvikling i Argentina tar folkene til gatene for å protestere mot Milei sin politikk. Realiteten av de økonomiske innstrammingerne gjør at folket samles i fellesskap, på tvers av politisk tilhørighet, for å kreve grunnleggende rettigheter og lønn for arbeid. Gjennom å styrke sosiale bevegelser på grasrotnivå, og ta i bruk de redskapene som er tilgjengelige for politisk aktivisme, kan folket mobilisere til politisk endring på egne premisser. En omveltning av politiske tradisjoner og en kritikk mot systemet, samfunnets normer og økonomisk organisering kan også føre til en reell frigjøringskamp for nasjonal suverenitet, politisk representasjon og en politikk som tjener folkets, og ikke eliten, sine interesser.

Den sosialistiske venstresiden i Argentina arbeider for nettopp dette, men den største koalisjonen, Frente de Izquierda, fikk ved første valgrunde en oppslutning på kun 2,7 prosent. Frente de Izquierda ønsker å nasjonalisere industrien og ta vare på arbeidernes interesser. De ønsker en sterk stat som utnytter naturressursene på en bærekraftig måte, slik at landet kan bygge opp sin egen økonomi

og sikre velferdsgoder for befolkningen. Partier på venstresiden fremmer også urbefolkningens interesser og de ønsker en internasjonal sosialisme med en arbeiderbevegelse på tvers av landegrensene. Dette innebærer å løsrive seg fra IMF, bryte ned vestlig imperialisme, og skape internasjonal solidaritet med arbeiderbevegelsen og frigjøringskampen for urfolk i hele verden. De kjemper imot fascisme i eget land, for frigjøring av Palestina, mot kapitalisme og miljøødeleggelser og for universelle menneskerettigheter.

I artikkelen min på hjemmesiden til LAG fra oktober skrev jeg om hvordan Norge og vesten kan være med på frigjøringskampen, og hvordan vår egen handelspolitikk må sette kriterier for etikk som tar vare på natur, lokalbefolkning og urfolks rettigheter, i Norge og i utlandet.

Internasjonale politiske bevegelser kan mobilisere til radikale endringer for jordens majoritet. Kun gjennom internasjonal solidaritet kan vi møte hegemoniet og skape et mer reelt og bærekraftig folkestyre.

«Es la hora de los pueblos» – det er folkets tid. Bildet er fra Jujuy, hvor urbefolkningen kjemper for å beskytte naturen og vannet fra litiumutvinning. Foto av Susi Maresca

Det avbildele verket er av Emilio Ramón Haro Galli, en visuell kunstner fra Jujuy. Muralen ble til i august 2023 under demonstrasjoner i Purmamarca- Jujuy for naturen og urfolks rettigheter.

Portrettintervju med Horacio Durán

TIDLØS

Av: Camila Sepulveda

INTI - ILLMANI HISTORICO: 50 år med tidløs musikkhistorie og minner om september i Chile

Den 22. september 2023 opptrådte den chilenske folkemusikkgruppen Inti-Illimani Histórico i Oslo på Cosmopolite scene. Gjennom musikken sin har denne gruppen ikke bare samlet og inspirert det chilenske folket, men også mennesker over hele verden. Gruppen er en viktig del av både chilensk og latinamerikansk historie. Den musikalske reisen startet for over 50 år siden, men musikken deres er like relevant og gripende i dag.

I dette intervjuet med en av grunnleggerne, Horacio Durán, dykker vi inn i deres historie og snakker om hvorfor september er en måned med spesiell betydning for Chile. 2023 markerte at det er 50 år siden militærkuppet og Salvador Allendes død. September setter lys på skjebnen til de forsvunne, og alle ofrene for diktaturet.

Hva betyr måneden september i Inti-Illimanis historie?

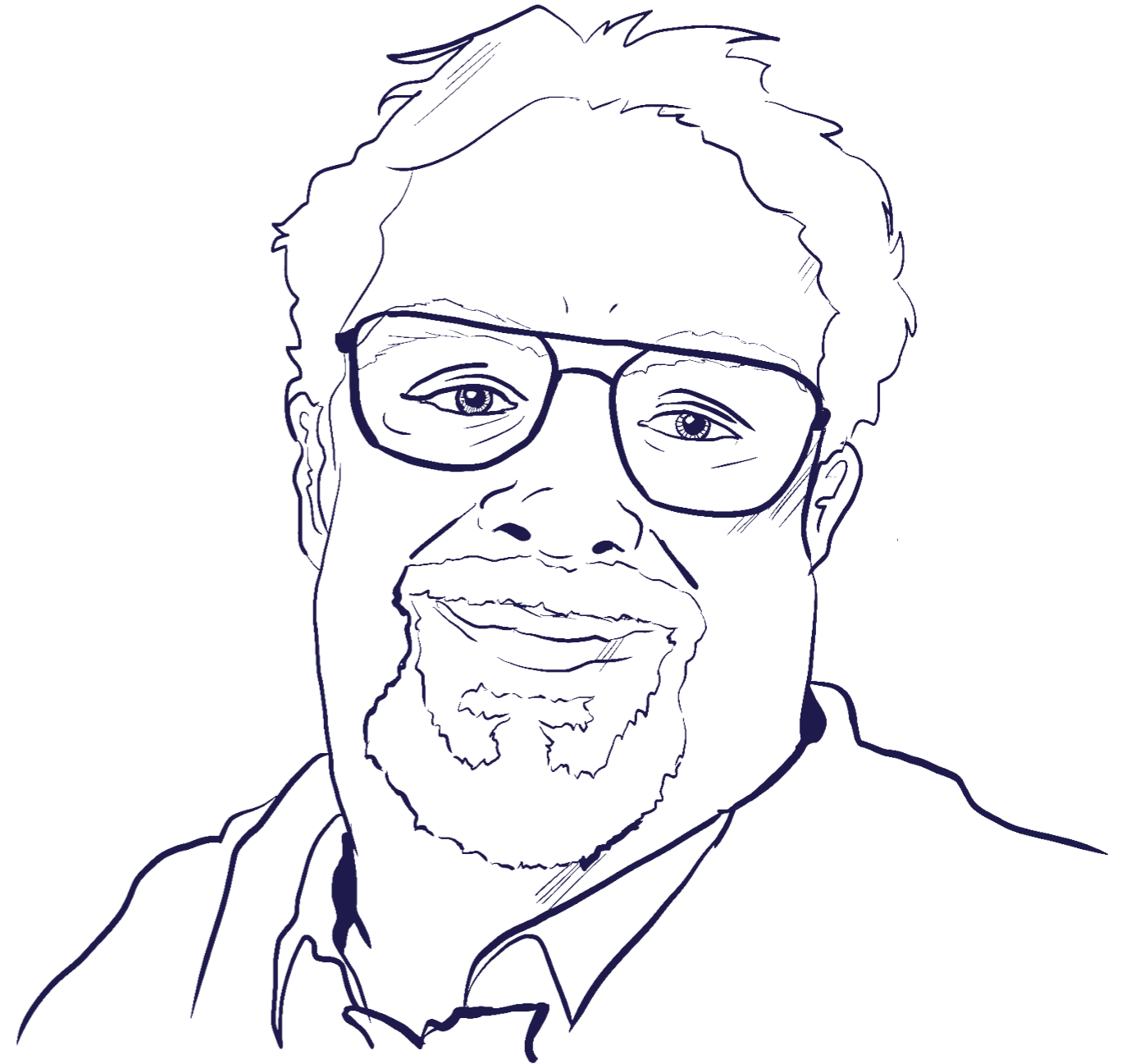
Militærkuppet, utover alle de katastrofale konsekvensene og tragediene det førte med seg, representerte også et angrep på Chiles republikanske arv. Oligarkiet, deres representanter og de væpnede styrkene, utførte en bevisst ødeleggelse av Chiles hjerte. September 1810 var en uforglemmelig måned da republikken Chile ble selvstendig fra Spania, og den symboliserer kjernen av nasjonens historie.

Når det gjelder oss som Inti-Illimani da, og nå som Inti-Illimani Histórico, har vi fortsatt å uttrykke vår kjærlighet til vår kultur, musikken som har inspirert oss, kilden til andinsk latinamerikansk musikk og de dype røttene i chilenske tradisjoner. Spesielt har vi latt oss inspirere av

store chilenske komponister og forfattere som Violeta Parra, Patricio Manns og Víctor Jara. Chile fortsetter å leve gjennom sin kunst og sin musikk. Det er dette vi vil dele med publikum i Oslo den 22. september. Kort sagt vil vi presentere essensen av en kamp som har vært smertefull og tragisk, men fremfor alt spiller vi en musikk fylt med liv som minner oss om at fremtiden alltid vil tilhøre oss.

Dere vendte tilbake til Chile i september etter 15 år i eksil i Italia. Hvordan husker dere den tilbakekomsten?

Det var utrolig, for vi kom den 18. september, rett før folkeavstemningen i 1988 der chilenerne stemte mot Pinochet. Dette hadde en dyp symbolikk, spesielt med tanke på den musikalske delen av historien vår. Å vende tilbake etter 15 år var veldig følelsesladet. Det var som å begynne på nytt, for landet hadde forandret seg mye. Vi prøvde å finne igjen de elementene vi husket, og de elementene vi hadde mistet. På et dypere og mer eksistensielt plan handlet det om å gjenopprette en del av vår identitet som ikke var tapt, men låst i eksil. Å gjenforene oss med et land som fortsatte å kjempe, med nye mennesker, unge mennesker, som gjorde det umulige – å avslutte diktaturet. Musikkbevegelsen «El Canto Nuevo» så fortsatte det å utvikle seg en rik musikalsk bevegelse i landet. Selv om diktaturet forsøkte å ødelegge deler av denne folkelige kulturarven, så fortsatte det å utvikle seg en rik musikalsk bevegelse i landet. Vi kan ikke annet enn å føle oss takknemlige over at vi har kunnet bidra til at dette skjedde, og vi fortsetter å opptre med den samme lidenskapen og erfaringen som da vi startet.

«Spesielt har vi latt oss inspirere av store chilenske komponister og forfattere som Violeta Parra, Patricio Manns og Víctor Jara.»

Månedens september har en spesiell betydning fordi den minner oss om det tapte vi opplevde som nasjon. Dere samarbeidet og jobbet nært med Victor Jara, som også ble brutalt myrdet i september. Hva er deres minner om han?

Víctor Jara var en nær venn og kollega som hadde en betydelig innvirkning på våre liv. Vårt samarbeid besto av tre hovedelementer: et sterkt vennskap, musikalsk samarbeid der vi bidro til flere av hans album og politisk aktivisme, spesielt innenfor Unidad Popular og ungdomsorganisasjonen til det kommunistiske partiet. Víctor utmerket seg med sin profesjonalitet og arbeidsdisiplin, samtidig som han hadde en livlig og varm personlighet. Han delte villig sin kunnskap og erfaring med oss. Å samarbeide med ham var en dypt lærerik opplevelse som beriket oss på mange nivåer. Vi vil hedre Víctor Jaras minne ved å fremføre noen av sangene vi skapte sammen med ham under konserten i Oslo.

Den 29. september 2023 ble den pensjonerte generalen Hernán Chacón Soto dømt til 25 års fengsel for drapet på Victor, men under arrestasjonen valgte han å ta sitt eget liv. Synes du rettferdighet ble oppnådd for din venn til tross for at han levde i straffefrihet i 50 år?

Bedre sent enn aldri, så ja, jeg synes det ble oppnådd rettferdighet, selv om jeg sitter igjen med en bitter smak i munnen. Men jeg deler budskapet til vår president Gabriel Boric da han sa: «Det er noen som dør som forrædere, og det er andre som dør som helter.» Dette er en beskrivelse som passer for denne forferdelig forræderen som eksisterte i vårt land. Men det finnes også millioner av helter som Víctor Jara i vårt land, som er mennesker med et hjerte fullt av generøsitet og godhet.

Hvordan påvirket eksilet Inti-Ilmanis musikalske arbeid?

Eksilet påvirket vårt musikalske arbeid på flere måter. Det første vi måtte gjøre var å spille inn alt materialet vi hadde skapt i Chile på nytt da vi var i eksil. Dette omfattet rundt ni album som vi hadde produsert før 1973. Hovedmotivasjonen var frykten for å miste disse viktige opptakene. Senere, i 1978, begynte vi et fruktbart samarbeid med Patricio Manns, noe som åpnet døren for oss til å utforske vår egen kreativitet på nye måter.

Etter vårt opphold i Italia i september 1973, der vi delte lignende erfaringer med Quilapayún, som var i Paris på samme tid, bestemte vi oss sammen for at vi ikke kunne la denne tragedien forandre vårt fundamentale musikalske arbeid. Quilapayún hadde allerede vært aktive siden 1965 og hadde en omfattende musikalsk produksjon, inkludert flere album og stor popularitet i Chile. Vi hadde også produsert seks eller syv album og hadde en klar visjon om våre musikalske mål. Vi ble enige om å fortsette vårt arbeid uforstyrret.

Selv om vår aktivitet i den tidlige eksilperioden naturlig inkluderte solidaritet med det chilenske folket i kampen mot Pinochets diktatur og en hyllest til enestående figurer som Salvador Allende og Víctor Jara, fortsatte vi med vårt kreative arbeid. Å stoppe ville vært svært negativt for oss, så vi holdt fast ved våre kunstneriske ambisjoner, noe som tillot oss å opprettholde vår lidenskap og intensitet til tross for smerten eksilet påførte oss.

Eksiltilværelsen varte i hele 17 år, og mange bestemte seg for å ikke vende tilbake til Chile, som mine foreldre som også var eksilerte og valgte å bli i Norge. Hvorfor valgte dere å vende tilbake?

For det første vil jeg si at vi ikke har noe imot dem som av ulike årsaker valgte å fortsette å leve i vertslandet, som foreldrene dine gjorde. Vi har venner i dag som har tatt den beslutningen. De har fått barn og barnebarn, og det er en sterk grunn til å bli. For oss var det annerledes, og vår beslutning, som også var tilfellet for Quilapayún og Isabel Parra, som gjorde alt i sin makt for å returnere tidligere, var basert på personlige omstendigheter. Så det er ingen riktig eller gal beslutning her, jeg tror hver person står overfor sin egen virkelighet og tar sin beslutning i henhold til det. I vårt tilfelle ga det mer mening å vende tilbake og fortsette å arbeide med musikken vår i Chile, derfor vendte vi tilbake.

REFLEKSJONER RUNDT DEN POLITISKE SITUASJONEN I GUATEMALA FRA KVINNENE I CONAVIGUA

Illustrasjon om folkekravet: Ut med de korrupte!

«Hvis ikke dette er diktatur, hva er det da?»

Det tok fem måneder fra Bernardo Arévalo og partiet Semilla vant valget til de til slutt fikk overta makt i Guatemala. Underveis organiserte sivilsamfunnet seg i protest mot det som i denne teksten beskrives som et statskupp. Vi ba CONAVIGUA, som samarbeider med LAG og som var med å organisere seg, om å beskrive situasjonen de befant seg i. Her kan du lese vår oversettelse av brevet de sendte oss på spansk. Vi har lagt inn tilleggsinformasjon i fotnotene og kuttet visse deler av teksten. Originalen kan du lese på de siste sidene av tidsskriftet.

Fra vårt synspunkt, som overlevende kvinner av folkemordet¹, tror vi at vi urfolk alltid har vært i kamp, i motstand, og i forsvar av våre individuelle og kollektive rettigheter. Vi har forsvart livet, moder jord, territoriet og alle naturens goder, fortidas kunnskaper og ønsket om fred. Vi har krevd sannhet, rettferdighet og respekt av minnet av våre arresterte og forsvunne slektninger. Vi kjemper utrettelig for rettferd til ofrene og de overlevende av de alvorlige seksuelle overgrepene mot barn, ungdommer, kvinner, gravide kvinner og bestemødre. Vi kjemper for å utrydde all form for vold mot kvinner, spesielt urfolkskvinner. CONAVIGUA har, til tross for å ikke motta noe støtte fra regjeringa, gitt oss hen til oppgaven med å jobbe mot glemsel og vi fortsetter å lete etter våre familiemedlemmer i hundrevis av bortgjemte gravplasser. Vi støtter familier i søket etter rettferdighet og for at folkemordet aldri mer skal gjenta seg. Vi kjemper for å lege fortidas sår, og for å kreve de rettighetene vi er lovet av nasjonale og internasjonale lover når det kommer til menneskerettigheter, kvinners

rettigheter, urfolks rettigheter og retten til et sunt miljø uten forurensning og plyndring av moder jords naturgoder.

Den 25. juni 2023 ble første runde av presidentvalget avholdt. Det har vært en hard kamp mellom korrupte partier, narkosmuglere, plyndrere av staten og demokratiske, progressive venstreorienterte partier. Som forventet investerte høyresida millioner i kjøp av stemmer og medieoppmerksomhet. Men våre folk bestemte seg for å si nei til de korrupte. Sivilsamfunnet kjempet for Guatemala. Vi tror på livet, på transparens og på å si nei til det som har vært, nei til folkemord, nei til narkosmugling. Det ble jobbet for bevisstgjøring, for en ny regjering og for en politikk for flertallet som nå lever i elendighet, med arbeidsløshet, glemsel og ekskludering.

¹ Folkemordet som foregikk gjennom den 36 år lange borgerkrigen i Guatemala, frem til 1996.

***Que todos se levanten que nadie se quede atrás de los demás.
Por la unidad y dignidad de la mujer CONAVIGUA, siempre presente.***

***Reis dere og ikke la noen bli holdt tilbake.
For felleskapet og verdigheten til CONAVIGUA kvinnene- alltid tilstede.***

Den 20. august bestemte folket at det nye partiet Semilla² skulle videre i andre runde og det ga håp om en ny vår i Guatemala. Men de korruperte partiene innfant seg imidlertid ikke med å ha tapt ved valgurnene. Den korruperte alliansen³ gikk løs på demokratiet og anerkjente ikke resultatet. De pekte på ulovligheter og valgfusk. Siden dette ikke fungerte som juridisk argument startet de en prosess for å ignorere det endelige resultatet. Slik gjorde de teknisk sett et statskupp, leda av riksadvokaten⁴, sjefen for FECI⁵ Rafael Curruchiche og dommeren Fredy Orellana.

De satte i gang en ulovlig og illegitim prosess som går mot den prosessen som avgjorde partiet Semilla som vinner. De angrep et allerede svakt, utslitt og urfolksekskluderende demokrati. Gjennom tiår har denne staten aldri gitt våre folk muligheten til å ta egne beslutninger, fordi herskerne alltid har prioritert egne interesser, bedrifter og forsvarssektoren. Inntil videre er Guatemalas demokrati i krise for enhver person og ethvert land som fortsatt tror på demokratiet.

For å forsvare demokratiet organiserte våre urfolksledere en stor streik 2. oktober 2023 for å protestere mot korrupsjon, straffefrihet, innføring av lover som påvirker våre rettigheter og misbruk av makt. Denne kampen ble leda av urfolksledere av: 48 cantones de Totonicapán; urfolkskommunen Sololá; Santa Lucia Utatlán; Ixiler; Xinca parlamentet og Chichicastenango. Sammen med lokalsamfunnene sine var de i fronten av opprøret som også ble støtta av urfolksledere av kaqchikelles, Achies, Quiches, Mames, kanjobales, Garifunas og sivilsamfunnet.

Veier ble tatt over i hele landet i mer enn tjuefem dager og netter. Våre ledere klarte å samle lokalsamfunn, organisasjoner, landsbyer og fellesskap til protester, demonstrasjoner, minnestunder, konserter og kulturelle sammenkomster for fred og mot korrupsjon. Igjen viser urfolk og sivilsamfunnet i Guatemala initiativ og solidaritet mellom folk, og at kampen fortsetter for nye generasjoner.

Vi viser hvor viktig deltakelsen til kvinner og ungdom er og at det er fellesskap som opprettholder kampen og motstanden. Vi kvinner av CONAVIGUA deltar aktivt i disse kampene mot den korruperte alliansen, politisk vold, kriminalisering av sosiale bevegelser, retten til å protestere og friheten til å uttrykke egne tanker. Vårt svake demokrati er trua. Hver dag er det trusler mot aksjoner og kriminalisering av protester. Noen steder er det vold, skremsel og drap av demonstranter. Det mest fordømmende var innbruddet og arrestasjonene av studenter og professorer ved Universitetet San Carlos i Guatemala.

Vi er dypt bekymra for urfolkslederne våre på grunn av den korruperte alliansen som har vært så sterk den siste tiden. De har tatt over institusjoner som høyesterett, den øverste valgdomstolen og menneskerettighetsadvokatens kontor. De har til og med tatt over det eneste universitetet i byen⁶. Uavhengige journalister blir forfulgt og statlige arbeidere er trua med å få sparken hvis de deltar i protestene.

Dette er utsiktene vi lever i. Vi trenger mer internasjonal observasjon og sanksjoner mot de korruperte. Vi trenger å unngå eller stoppe statskuppet. Vi trenger uttalelser fra parlamentet om å stoppe den politiske trakasseringen av Semilla. Det haster at OAS⁷ reagerer. Vi trenger en aktiv overvåkning for å garantere livene til dem som deltar i den fredelige motstanden, og det haster. Vi må få en slutt på eksilet til så mange demokratiske, progressive personer med sosialistiske tanker. I dag trenger vi mer enn noensinne den internasjonale solidariteten.

² Semilla – frø.

³ Den korruperte alliansen eller den korruperte pakt - Beskriver det korruperte samarbeidet mellom riksadvokat Porras og hennes kolleger

⁴ María Consuelo Porras

⁵ FECI - den spesielle påtalemyndigheten mot straffefrihet.

⁶ Eneste offentlige universitet i Guatemala er Universidad de San Carlos de Guatemala

⁷ OAS - Organisasjonen av amerikanske stater

TETT PÅ NORSKE VINDMØLLER

Av : Eline Mannino

Vårbrigaden 2023 kom seg til Brasil på tross av NOREC's avslag! Etter en måneds opphold hos MST (De Jordløses Bevegelse) i staten São Paulo i mai 2023, reiser fire av oss til staten Bahia i nordøst-Brasil. Vi er her for å undersøke det statlige norskeide selskapet Statkrafts største vindkraftsatsing i Sør-Amerika, nemlig vindparkene Brotas de Macaúbas og Ventos de Santa Eugênia. Slik fortsetter vi arbeidet til Vilde Gjerde Lied som kartla norske investeringer i fornybar energi i Brasil som resulterte i rapporten «Ute av syne, ute av sinn.»

Landskapet i Bahia er dekket av det som blir kalt «den hvite skogen», Caatingaen. Det er tørt og varmt, for det regner kun en til to måneder i året. Vi møter en lokalbefolkning som forteller en helt annen historie enn den som kommer frem i Norge gjennom Statkraft sine kanaler. Statkraft forteller eksempelvis i sin årsrapport fra 2021 at: «Vindprosjektene gjennomføres i tråd med Brasils strenge regler for lisensiering og oppfølging av både miljømessige og sosiale aspekter» og at de kun investerer i såkalte lavkonfliktsoner.

På den andre siden møter vi en frustrert lokalbefolkning som har liten tiltro til de instansene som skal ivareta deres rettigheter. De føler seg lite hørt og forteller om vanskelig kommunikasjon med Statkraft. De økonomiske kompensasjonene er urimelig lave og forhandlingene med selskapet er tidkrevende og utmattende. Behovet for arbeidskraft synker kraftig etter ferdig konstruksjon og de som får lederrollene er innflyttere, gjerne fra andre stater. De sosiale prosjektene Statkraft investerer i oppleves mer som et bilde for verden utenfor enn et reelt ønske om å ivareta behovene til lokalbefolkningen. I tillegg er naturområdene sårbare, og mens vannkilder tørker ut frykter flere for hvordan vindparkene påvirker naturen.

Vi er i lokalsamfunnet Boa Vista, ett av de sju samfunnene i området som er påvirket av vindparken Brotas de Macaúbas. I bakgrunnen ser vi vindturbiner fra parken.

Lokalbefolkningene i området eier jorda kollektivt og det administreres av demokratisk valgte representanter. Brigadistene Maria Hamre Richter, Emi Pæz Rokseth og Olivia Tångring hviler foran hovedsenteret til Boa Vista.

Jânio er leder for Associação comunitária do povoado de Boa Vista. Han tar oss varmt imot og forteller historien fra da Statkraft kom til området og hvordan dette endret flere lokalsamfunn. Her er han sammen med brigadist Olivia Tångring.

Boa Vista har status som tradisjonelt samfunn fordi de driver med en egen form for kvegdrift hvor beiteområdet er kollektivt. Statkraft har planer om å bygge en solpark i området. Dette vil true kvegdriften sånn som den ser ut i dag.

Statkraft gjorde store inngrep i den sårbare naturen for å bygge en vei til anlegget . Til slutt viste det seg at de ikke kunne bruke veien. Statkraft bygget derfor en lik vei rett ved siden av, med tilsvarende nye inngrep.

Når vi forlater området er det Festa Junina, en religiøs og folkelig feiring som varer hele juni måned. Her ser vi to barn som har kledd seg opp for en danseoppvisning på den lokale skolen i Boa Vista.

I sine promoteringsvideoer skryter Statkraft av at de satser stort på sosiale prosjekter i lokalmiljøene. Maria, som er rektor ved en av de lokale skolene, forteller at løfter gitt av selskapet ikke innfris.

Vi er i lokalsamfunnet Boa Vista, ett av de sju samfunnene i området som er påvirket av vindparken Brotas de Macaúbas. I bakgrunnen ser vi vindturbiner fra parken.

I Uibaí, der Statkraft har sitt andre anlegg, Ventos de Santa Eugênia, møter vi miljøvernaktivisten Edimário. Han eier og driver et kultursenter i byen og eier land. Han ønsker å verne naturen i området.

På skiltet står det: Hjelp oss å ta vare på miljøet.

BRIGADEPROSJEKTET ER ENDELIG TILBAKE!

Det har vært noen utfordrende år for brigadeprosjektet. Etter at brigadene i 2020 måtte avbrytes da pandemien kom og at vi i 2022 fikk kutt i støtten fra NOREC, kjennes det ekstra godt at vi nå endelig skal sende brigadister på utveksling om bare et par måneder.

Hensikten med utvekslingen er solidaritetsarbeid på tvers av land og organisasjoner der vi deler erfaringer, tanker og kunnskap for å fortsette å jobbe for en mer rettferdig verden. Utvekslingen vil ha et spesielt fokus på global matsuverenitet, bærekraftige jordbrukspraksiser, beskyttelse av landområder, samt hvordan man kan styrke organiseringsevnen i sosiale bevegelser. Det vil være en rekke ulike typer utvekslinger mellom organisasjonene i prosjektet (LAG, MST, CNA og Conavigua)

OVERSIKT OVER DE ULIKE UTVEKSLINGENE

- 4 nord-sørbrigadister fra LAG til MST (Brasil) i 6 mnd.
- 1 nord-sørbrigadist fra LAG til MST (Brasil) i 10 mnd.
- **2 sør-nordbrigadister, fra Conavigua (Guatemala) og CNA (Colombia) til LAG i 6 mnd.**
- 1 sør-sørbrigadist fra CNA (Colombia) til Conavigua (Guatemala).
- 1 sør-sørbrigadist fra CNA (Colombia) til MST (Brasil).
- 1 sør-sørbrigadist fra MST (Brasil) til CNA (Colombia).
- 2 sør-sørbrigadister fra Conavigua (Guatemala) til CNA (Colombia).
- 3 sør-sørbrigadister fra Conavigua (Guatemala) til MST (Brasil).

2 SØR-NORDBRIGADISTER ER I NORGE FRAM TIL SEPTEMBER 2024. ØNSKER DU Å BIDRA?

Brigadistene som er i Norge heter Roxana Ortiz (CNA, Colombia) og Rosa Ixchel (CONAVIGUA, Guatemala). De jobber fra hovedkontoret i Oslo, men vi ønsker også at de skal få muligheten til å reise rundt for å besøke lokallag, organisasjoner og delta i arbeidet til venner i landbruket, i samisk rettighetskamp, i fagforeninger osv. Kan du tenke deg å bidra inn i dette arbeidet? Vi trenger folk som har ideer til program for brigadistene, tips til steder å reise og som kan bidra til aktiviteter for brigadistene.

Høres det ut som noe du kan bidra til?

Ta kontakt på brigade@lagnorge.no

SMÅSTOFF

Våren og sommeren er i anmarsj, og hva er vel bedre enn podcast på øret om aktuelle saker fra Latin-Amerika eller å lese latinamerikanske romaner i parken? Her er våre anbefalinger.

Podcasttips:

Podcastserien «Oppdatert» fra NRK har i den siste tiden slått til med ulike episoder fra Latin Amerika. Nedenfor finner du noen anbefalinger.

Kokain-kaoset i Ecuador

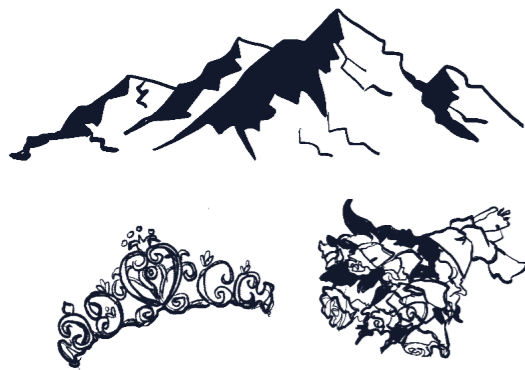
Ecuador, som har blitt sett på som et av de fredeligste landene i Latin-Amerika, blir nå preget av drap, narkokrig og politisk kaos. I januar rømte narkobaronen «Fito» fra et høysikkerhetsfengsel i landet. Væpnede menn stormet også et TV-studio og truet de ansatte på direktesending. Hør på podcasten «Kokain-kaoset i Ecuador» for å forstå bedre hva som foregår.

Berømt Andes-flystyr: Spiste døde for å overleve

I denne episoden blir vi tatt med tilbake til 1972 og til det uruguayanske rugbylaget som styret i de øde Andesfjellene. Lite visste de at flyturen til Chile skulle ende med 72 døgn i de snødekte og fiendtlige fjellene. Dette er en historie om overlevelse, om den mektige fjellkjeden og om hvor langt man er villig til å gå for å overleve. Denne episoden er ikke for de som er redde for å fly.

Miss Universe: Ble hun brukt i et kuppforsøk?

Det ble feiret stort i Nicaragua da landet vant skjønnhetskonkurransen Miss Universe i november i fjor. Gleden skulle ikke vare lenge, for bare noen dager senere ble missedirektøren for Nicaragua anklaget for kuppforsøk og for å ha deltatt i de store protestene mot regimet i 2018. Den autoritære stilen til Daniel Ortega i Nicaragua ser ikke ut til å forbedre seg. Hør denne podcastepisoden for å forstå hvordan en missekonkurranse ble politisk.

Boktips:

Chiquitita

Roman Av Pedro Carmona-Alvarez

«Chiquitita» tar oss med på Marisol's og familiens flukt fra hjemlandet til det nye landet hun skal vokse opp i. Den utforsker hvordan flukten oppleves i et barnesinn, og hvordan barnets skarpe observasjoner og refleksjoner formes gjennom et liv, fra barn til voksen kvinne. Pedro Carmona-Alvarez navngir verken hjemlandet eller det nye landet i teksten, og det er vel heller ikke poenget.

Marisol's foreldre lever i hjertet av sin samtid. De stilige, men fraværende foreldrene, med skinnjakker og solbriller, som setter henne bort til bestemoren om ettermiddagene og henter henne om kveldene. Hos bestemoren går hun i beina på alle onklene og tantene, som stadig har besøk av ulike elskere. Om nettene ser hun over på bordellet på den andre siden av gata, der kvinnene med de fine navnene røyker og ler i nattet mørket. Hun merker seg barna uten sko, som bor i skur der elven blir farlig. Hun hører de voksnes hemmelighetsfulle samtaler, som ofte finner sted etter hun har lagt seg. Men så en dag blir Marisol hentet hos bestemoren for siste gang.

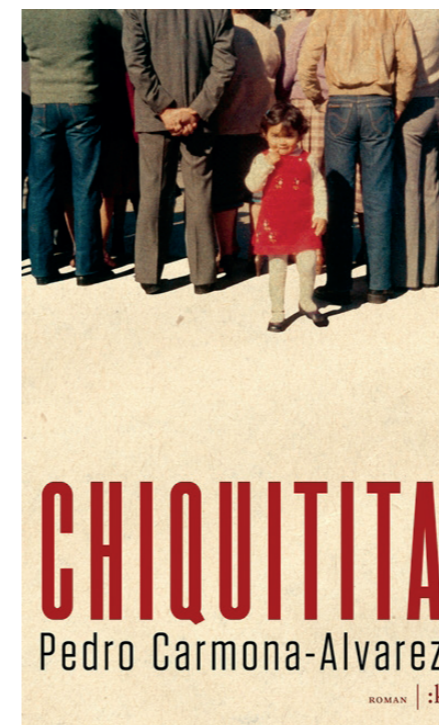
Gjennom Marisol sin barneøyne skildrer Carmona-Alvarez det ukjente landets fall. Fra den nyvalgte sosialistiske presidentens storhetstid, til det blodige statskuppet der poeten blir drept, og der idealismen og sosialismen erstattes med et militærdiktatur.

Vi får innblikk i Marisol sin første kjærlighetsrelasjon - til gutten. Gutten hun har møtt i sitt nye liv, i et annet land, langt vekk fra de sterke barndomsminnene av de utrøstelige skyggene som lukter sprit og gråter foran henne. Gutten som elsker de romantiske poetene han studerer på universitetet. Gutten som siterer de samme sangene, gir tekstene andre betydninger. Hører han ikke det samme som henne?

Chiquitita er en rørende fortelling om å flykte fra sin samtid, om hva flukt gjør med oss, og hvordan sårene vi bærer kan gro på ulike måter. Det handler om hvordan barnet sømløst tilpasser seg et nytt liv, mens de voksne lever videre med den utrettelige lengselen etter det som var. Om trangen til å søke likesinnede, det gjenkjennelige, noe som føles som hjemme - og streben etter å skape dette hjemmet, uansett hvor på reisen, hvor i verden, og under hvilke omstendigheter vi befinner oss. Om hvordan fortiden innhenter oss, og minner oss på det vi både vil huske og glemme.

Pedro Carmona-Alvarez ble født i 1972 i La Serena i Chile. Som tiåring flyktet han til Argentina og senere til Norge. Han er en prisbelønt forfatter, musiker og gjendikter, og kan skilte med blant annet Cappelenprisen 2004, Sultprisen 2005, P2-lytternes romanpris 2012 og Riksmålsprisen 2023. Forfatterskapet hans kjennetegnes ved elegante sammenblandinger mellom det latinamerikanske og det norske. Persongalleriet er mangfoldig og variert, men tematikken er universelle menneskelige kvaler som kjærlighet, tap og savn.

av Inga Brottveit.

Coordinadora Nacional de Viudas de Guatemala CONAVIGUA

Reflexiones sobre la realidad nacional desde la visión de las mujeres de CONAVIGUA.

Desde nuestra visión de mujeres sobrevivientes del genocidio, creemos que los pueblos indígenas siempre hemos estado en lucha, en resistencia, y en defensa de nuestros derechos, individuales y colectivos, especialmente la defensa de la vida, la madre tierra, el territorio y todos los bienes naturales, así como la defensa de los conocimientos y prácticas ancestrales, el impulso de una cultura de paz, la demanda de verdad, justicia y dignificación de la memoria e historia de vida de nuestros familiares detenidos y desaparecidos forzosamente, y luchar incansablemente por justicia para las mujeres víctimas y sobrevivientes de las graves violaciones sexuales contra niñas, adolescentes, señoritas, madres embarazadas y abuelas, nuestro compromiso para erradicar toda forma de violencia contra las mujeres, especialmente las mujeres indígenas.

CONAVIGUA a pesar de no recibir ningún apoyo del gobierno nos hemos dado a la tarea de trabajar incansablemente contra el olvido y seguimos buscando a nuestros familiares en los cientos de cementerios clandestinos y acompañar a las familias en la búsqueda de justicia para que nunca más se repita el genocidio, contra nuestros pueblos especialmente contra el pueblo Maya y otros pueblos, así como sanar las heridas del pasado, y hacer valer los derechos garantizados por las leyes nacionales e internacionales en materia de derechos humanos, de las mujeres y derechos de los pueblos indígenas, y los derechos de un ambiente sano libre de contaminación y saqueo De los bienes naturales de la madre tierra la lucha contra la impunidad, y la corrupción.

Este año 2023, fue el año de elecciones generales realizado el 25 de junio en primera vuelta electoral donde se eligió, a funcionarios, en nivel municipal, Distrital y Nacional, fue una lucha de escoger entre el bien y el mal fue duro la batalla, entre partidos corruptos, saqueadores del estado, narcotraficantes y de escoger partidos democráticos, progresistas y de izquierda con vocación social, progresista, como era de esperarse, la derecha invirtió millones y millones en compra de votos y publicidad en los medios de comunicación y de inversión de proyectos, de fachada. Pero la posición de la población fue importante en escoger la opción democrática, progresista y nuestros pueblos decidieron decir no a los corruptos.

Coordinadora Nacional de Viudas de Guatemala CONAVIGUA

El 20 de Agosto el pueblo decidió y fue importante que el partido semilla un partido nuevo pasó a la segunda vuelta electoral dando una esperanza para una segunda primavera, para Guatemala los sectores de sociedad civil dimos la batalla, porque sin ser del partido semilla, CONAVIGUA junto a organizaciones de mujeres, de campesinos, cristianos, barrios populares, colonias y otras, apostamos a la vida, a la transparencia y de decir no a los mismos, no los genocidas, no a los narcotraficantes y se trabajó en la sensibilización por un cambio de gobierno nuevo. Y por una política pública al servicio de la mayoría que está en la miseria el desempleo, el olvido y la exclusión.

Después de la segunda vuelta electoral los partidos corruptos, no conforme de haber perdido en las urnas electorales el pacto de corruptos, se dio a la tarea de iniciar la batalla, por atacar la democracia y desconocer el resultado dado por el tribunal supremo electoral, diciendo que se cometió ilegalidades y se cometió un fraude electoral, como esto no tuvo mayor éxito y argumento legal entonces iniciaron un proceso de descalificación, para desconocer el resultado final, dando así un golpe de estado técnico, dirigido por la fiscal general y el encargado de la FECl Rafael Curruchiche, así como un juez corrupto Fredy Orellana.

Estos funcionarios de justicia iniciaron un proceso ilegal, ilegítimo, en contra del proceso que dio como ganador al partido Político Semilla, el ministerio público inicia una batalla legal contra semilla y golpear así la democracia débil, desgastada y a todas luces excluyente para los pueblos indígenas, para CONAVIGUA este es una patada de ahogada que dan todos los partidos perdedores sin embargo nos afecta grandemente principalmente porque durante décadas, este estado nunca dio oportunidad a nuestros pueblos estar en las tomas de decisiones porque los gobernantes siempre vieron intereses particulares, empresariales, y sector del ejército, hoy por hoy esta democracia está en crisis y alto riesgo para toda persona y país que aún cree en la democracia.

Coordinadora Nacional de Viudas de Guatemala CONAVIGUA

A raíz de esta crisis política y las prácticas autoritarias, y el abuso de poder de la fiscal general señora Consuelo Porras, el personal de la FECCI señor Rafael Curruchiche, se dieron a la tarea de iniciar persecución política contra el partido semilla y a violentar el voto de la ciudadanía secuestrando la papelería bajo custodia del tribunal supremo electoral, con lujo de fuerza violando lo establecido en la constitución política de la República.

Para defender la democracia, por primera vez en la historia de nuestro país, nuestras autoridades indígenas ancestrales se unen y convocan el 2 de octubre de 2023 a un gran paro nacional, para protestar contra la corrupción, la impunidad y la imposición de leyes que afectan nuestros derechos y contra el abuso de poder, esta lucha fue encabezado por las autoridades indígenas de los 48 cantones de Totonicapán, las autoridades indígenas de la municipalidad indígena de Sololá, las autoridades indígenas de Santa Lucia Utatlán, Sololá, autoridades indígenas Ixiles, autoridades indígenas del Parlamento Xinka y autoridades indígenas de Chichicastenango, y junto a sus comunidades estuvieron al frente de este levantamiento, indígena y acuerpando por todas, las autoridades kaqchikeles, Achies, Quiches, Mames, kanjobales, Garifunas y de la sociedad civil, se tomaron carreteras en todo el país por más de 25 días de día y de noche resaltando la valiosa participación de las mujeres y jóvenes.

Las mujeres de CONAVIGUA participamos activamente, en estas luchas junto a las organizaciones para que se respete la voluntad popular y rechazar cualquier intento de rompimiento del orden constitucional impuesto por el pacto de corruptos, y contra la violencia política y criminalización de las luchas populares y el legítimo derecho a la protesta y la libertad de expresión del pensamiento.

Nuestras autoridades lograron unificar las comunidades, las organizaciones, los barrios, colonias, haciendo concentraciones, movilizaciones, caravanas, vigiliadas por la paz conciertos y actos culturales en contra la corrupción, las comunidades fueron los que sostuvieron y siguen sosteniendo la lucha y la resistencia una vez más los pueblos indígenas y la sociedad civil demostramos la organización, la solidaridad y la coordinación entre los pueblos la lucha es para las nuevas generaciones.

Coordinadora Nacional de Viudas de Guatemala CONAVIGUA

Nuestra débil democracia está en riesgo, cada día hay amenazas de acciones y criminalización contra las protestas, en algunos lugares hubo violencia, intimidaciones, asesinatos contra los manifestantes, el más condenable fue el allanamiento, captura y detención de los estudiantes universitarios y catedráticos de la universidad de San Carlos de Guatemala, así como estudiante de la universidad Rafael Landívar y los antejuicios contra diputados del partido Semilla, del partido VOS, URNG, WINAK, contra el binomio presidencial y magistrados del tribunal supremo electoral, a quienes ahora el congreso ya les quitó inmunidad y se fueron al exilio.

Se escuchan rumores de orden de captura contra el cardenal Álvaro Ramazzini y contra varias autoridades indígenas, estamos con profunda preocupación por el destino de nuestras autoridades indígenas ya que últimamente el pacto de corruptos está muy fuerte y se han apoderado de las instituciones como la Corte de Constitucionalidad, Corte suprema de Justicia, Tribunal Supremo Electoral, la procuraduría de los derechos humanos y hasta la única universidad del pueblo, todo está cooptado, los periodistas independientes, perseguidos y los trabajadores del estado, amenazados de ser despedidos si participan en las protestas este es el panorama que estamos viviendo.

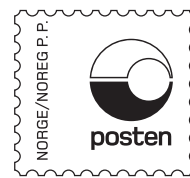
Necesitamos más observación internacional y acciones de sanciones para los corruptos, necesitamos evitar o detener el golpe de estado. Necesitamos pronunciamientos de bloques parlamentarios para que se detenga el hostigamiento político contra el partido Semilla. Es urgente que la OEA aplique la carta democrática contra el estado de Guatemala. Necesitamos una vigilancia activa y urgente para la garantía de vida de los que están en la resistencia pacífica. Necesitamos detener el exilio de tantas personas democráticas, progresistas y con pensamiento social. Hoy más que nunca necesitamos la solidaridad internacional.

Que todos se levanten que nadie se quede atrás de los demás.

Por la unidad y dignidad de la mujer CONAVIGUA, siempre presente.

Guatemala, 5 de Noviembre 2023.

Returadresse: LAG Norge, Kolstadgata 1 0652 Oslo

Latin-Amerikagruppene
i Norge (LAG)

Meld deg på LAGs sommersamling

31. august - 1. september 2024

På samlingen vil politisk skoling, aktivisme, og hygge stå på programmet

— Skann meg!

ISSN 0807-996-X

9 770807 996004